

ارتباط بین سواد فن آوری و ارتباطات با تدریس خلاقانه معلمان ابتدایی شهرستان جاسک

لیلا یوسف نژاد

پرسنل شاغل در آموزش و پرورش شهرستان جاسک

چکیده

هدف از انجام تحقیق بررسی ارتباط بین سواد فن آوری و ارتباطات با تدریس خلاقانه معلمان ابتدایی شهرستان جاسک بود. روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری کلیه معلمان ابتدایی شهرستان جاسک به تعداد ۴۰۰ نفر بودند که بر اساس جدول مورگان و به صورت تصادفی ۱۹۶ نفر به عنوان انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده‌ها از پرسش‌نامه استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که بین سواد فن آوری و ارتباطات با تدریس خلاقانه معلمان ابتدایی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت. همچنین بین سواد فن آوری و ارتباطات با زیرمقیاس‌های تدریس خلاقانه رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت. در کل می‌توان گفت که فناوری‌هایی که از تدریس حمایت می‌کنند باعث ایجاد یادگیری معنی‌دار و هدفمند می‌شوند، همچنین باعث تغییر روش‌های سنتی و معلم محور به تدریس و یادگیری فراگیر محور می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: فناوری اطلاعات، تدریس خلاقانه، آموزش، انگیزه

مقدمه

کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهان معاصر با سرعت فزاینده‌ای در حال گسترش است و همه ابعاد زندگی از جمله تعلیم و تربیت را در شکل‌های متفاوت آن دچار دگرگونی کرده است و بعضی از کشورها برای دستیابی به تعلیم و تربیت مطلوب، در زمینه فناوری اطلاعات سرمایه‌گذاری کرده‌اند و می‌خواهند فناوری را برای دستیابی به بهترین و جدیدترین روش‌ها به کار گیرند تا مزیت‌هایی برای تعلیم و تربیت داشته باشد (شریفی و اسلامیا، ۲۰۱۱). در پژوهش‌های انجام شده نیز معلوم ده است که برخورداری از مهارت‌های شناختی به ویژه در استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش را عمیق‌تر و اثربخش‌تر کرده و نه تنها سبب بروز خلاقیت می‌شود، بلکه به دلیل تمرکز بر فراگیر، یادگیری را نیز افزایش می‌دهد (هریسون، ۲۰۰۱). علت کاربرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات در یادگیری، آموزش بهتر، سریع‌تر و در مجموع تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری است، همچنین آموزش غیرهمزمان یا آموزش با مشخصه یک تاخیر زمانی بین ارائه آموزش و پذیرش آن توسط فراگیران را ممکن می‌کند (فاتحیان، ۲۰۰۹). فن آوری اطلاعات و ارتباطات را می‌توان به عنوان ابزاری نیرومند برای ارتقای کیفیت کارایی فرآیند یاددهی-یادگیری و کمک به معلمان در این فرآیند برای بهبود اثربخشی و تغییر شیوه‌های سنتی آموزش مورد استفاده قرار داد. توسعه کاربرد موثر فن آوری اطلاعات و ارتباطات به طور یقین به تعهد معلمانی نیاز دارد که بتوانند به طور مستقیم بر نحوه تشکیل و سازمان دهی کلاس‌های درس، انتقال تجارب یادگیری، تشویق به استفاده درست از فن آوری و تعامل موثر با جامعه جهانی تاثیرگذار باشند.

به دلیل نیاز جامعه امروز به افراد متفکر و خلاق، ضرورت تغییر روش‌های تدریس و استفاده از روش‌های تدریس بدیع بیش از پیش احساس می‌شود (بانیسی، ۲۰۱۰). هم‌اکنون نظام‌های تربیتی که بر تدریس خلاق تاکید می‌نمایند جایگاه مهمی پیدا کرده‌اند. سازمان‌های آموزشی همواره اقداماتی را به منظور بهبود مستمر فعالیت‌های خود، پیش‌بینی و اجرا می‌نمایند تا بتوانند بر فرآیند یاددهی-یادگیری تاثیر بگذارند و در این میان معلمان به عنوان تاثیرگذاران اصلی این فرآیند به حساب می‌آیند (رضایت گلی، ۲۰۱۶). فرآیند تدریس دارای ماهیتی پیچیده است و مولفه‌های مختلفی وجود دارد که برای انجام یک تدریس با کیفیت باید آن‌ها را به خوبی شناخت و عمل به کار بست (شهیدی و همکاران، ۲۰۱۲). در گذشته وظیفه معلمان فقط تدریس بود، اما امروزه مهارت‌های خاصی هم چون تفکر انتقادی و غیره باید به دانشجویان آموزش داده شود تا به آن‌ها در زندگی شخصی و حرفه‌ای کمک نماید